

[Holger Hansen.]

pligter. Samtidig må vi tilstræbe, at den nye tilsynslov får en sådan udformning, at den appellerer til forældrenes medvirken i styrkelsen af vores folkeskole.

Men det er forslagets punkt 2, der efter min mening er det væsentlige. Det er dette nye, der skal give reformen inspiration og gerne skulle blive rammen om nogle givende og spændende skoleår for de store klasser. Der skal nu ske forsøg og hentes erfaringer, således at tilvalgsskolen ikke kæntrør undervejs. Jeg tror, tankegangen er rigtig. Vi skal foruden visse centrale fag tilbyde de unge at kunne vælge til efter deres interesse og forudsætninger, for det er givet, at dette tilbud ikke bare skal gælde for de kendte 8.-9. klasser, men bør omfatte alle i 8.-9. skoleår; det vil sige, at de to linjer må samarbejdes, men således at de afsluttende prøver differentieres.

Man vil undertiden møde det synspunkt, at nu skal der igen laves om, og dette vil måske efter nogles opfattelse betyde usikkerhed i skolens arbejde. Jeg tror, det er rigtigt at sige, at skolen ikke kan være påvirket af samfundets udvikling. Den er fundamentet, hvorpå fremtidens muligheder skal bygges, og man må prøve at være på linje med udviklingen, meget nødtigt bagefter, dette naturligvis fordi vi ønsker, at det danske samfund skal kunne klare sig i konkurrencen fremover. Men først og fremmest skal skolen være en god skole og en nutidig skole for børnenes skyld. Det er børnene, der i skolen skal hente ballast for deres fremtid i et dynamisk samfund.

Meta Ditzel: Det, der først falder i øjnene, når man bliver præsenteret for dette forslag til folketingsbeslutning, er, at det oprindelige socialdemokratiske forslag om udvidet undervisningspligt er blevet til et forslag om en reform af de grundlæggende skoleuddannelser omfattende 9 punkter. At man først i punkt 8 omtaler det obligatoriske 8. og 9. undervisningsår må formentlig betragtes som en erkendelse af, at en sådan udvidelse kræver visse forudsætninger, man må søge at opfylde først.

I mit parti, hvor vi naturligvis er enige om at give vore unge de bedst mulige uddannelsesbetingelser, påskønner vi den form, forslaget til folketingsbeslutning har fået,

idet vi anser de øvrige 8 punkter for at være lige så betydningsfulde som punkt 8. Nået hertil må jeg dog gøre opmærksom på, hvad i øvrigt ikke er ganske ukendt, at vi i det radikale parti har delte meninger med hensyn til spørgsmålet udvidet undervisningspligt. Vi mener alle, at den dynamiske udvikling, vi er inde i i disse år, stiller så store krav til unge mennesker, at de bør have uddannelse langt ud over de 7 obligatoriske år i folkeskolen, men medens nogle hævder, at det kan blive nødvendigt at udvide undervisningspligten, for at alle skal kunne få samme uddannelsesmuligheder, ønsker andre stadig frihed til selv at vælge. Hvorfor, spørger man, skal vi indføre undervisningspligt, når de sidste år har vist stigende tilgang til 8. og 9. klasserne? Man tillægger det stor værdi, mener, det gør skolearbejdet mere lystbetonet, når børnene fortsætter af egen fri vilje eller forældrene i hvert fald kan vælge for dem.

I den forbindelse vil det være hensigtsmæssigt at pege på, at vedtagelse af undervisningsministerens forslag i realiteten betyder, at der bliver flere valgmuligheder, end man tidligere har haft i forbindelse med 8. og 9. skoleår. Medens undervisningen her i mange år næsten udelukkende har været bundet til folkeskolen, hvis der skulle være mulighed for at afslutte med statskontrolleret prøve, vil det nu blive muligt at opnå dette ved at følge undervisningen på en efter- eller ungdomsskole. At et pauseår kan lægges ind i skoleforløbet efter 7. klasse, så en meget skoletræt elev kan prøve praktisk arbejde, vil sikkert virke afspændende og i mange tilfælde motivere til fortsat uddannelse, så de fleste vender tilbage, uden at man behøver at træffe drastiske forholdsregler. Muligheden for en dispensationsordning, der i undtagelsestilfælde kan give hel eller delvis fritagelse for undervisningspligten, er rimelig og må vel også kunne betragtes som et forsonende moment af dem, der ikke er tilhængere af tvang.

Et stort fremskridt er det, at man i stigende grad har erkendt elevmotivationens betydning for skolearbejdet, hvilket bl. a. indebærer, at man ikke længere tager så skarp afstand fra al erhvervsbetonet undervisning, men kan tillade tilrettelæggelse af en sådan som bredt orienterende kurser i en begrænset del af undervisningstiden. Det